

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{2}$ an 2 fl. 50 cr., $\frac{1}{4}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{2}$ an 3 fl. 50 cr., $\frac{1}{4}$ an 7 fl.,
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 franci, $\frac{1}{2}$ an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr
a treia-oră 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăzii Nr. 15.
Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază

Nimeri singuratici la 5 cr. se vând la „Tipografia”, soc. pe acțiun

Guvern „iredentist”.

Nițică cronologie. — La 8 Ian., într-o Sâmbătă, prim-ministrul Ungariei se duce la Budapesta unde e primit, Dumineca, la 9 Ian. în audiență de Maiestatea Sa. Doar o singură gazetă ungurească („Pesti Napló” dela 10 Ian.) anunță faptul, fără a spune ceva despre rezultatul ori durată audienței, cum e obiceiul.

La 10 Ian. n. — Lună următoare — se întrunește comitetul executiv al naționalităților, care lansează *protestul cunoscut*, publicat oficios în 14 Ian. n.

La 13 Ian. deja ziarele din Budapesta publică proiectul de protest și-l denuntă de nou ca agitație.

La 16 Ian. apare în fruntea ziarului semioficios din Viena, *Reichswehr*, articolul (publicat în nr. 5 al „Tribunei”) care lovește la rădăcina politica de naționalități a guvernului maghiar.

La 20 și la 23 Ianuarie urmează în *Reichswehr*, tot la locul prim, alți doi articoli importanți, îndreptați indirect tot contra politicii ungurești de naționalități. Sunt cunoscuți acești articoli din „Tribuna” unul sub titlul „Grădina Austriei”, celalalt sub titlul „Corabia Austriei”.

Șirul acesta de articoli se pornește din *prilejul* „Protestului”. Numai din *prilejul* „protestului”.

Dar din ce *motiv*? Asta nu o știm, adică nu o știam. Trebuia însă să presupunem, că campania aceasta favorabilă nouă, și defavorabilă guvernului unguresc, are un rost oare-care mai înalt.

Prin cuprinsul lor acești articoli arădau, că sunt inspirați de cercuri hotărâte.

Ei tractează chestiuni din cele mai grave, care privesc monarhia întreagă și toate popoarele ei.

Autorul articolelor apelează la *supremul factor* din monarhie și zice, că se croiască corăbiei statului o cale spre portul păcii naționale, fie chiar prin *spargere de stânci*.

Cum de „Reichswehr” se ocupă dintr’odată de astfel de chestiuni, și încă în favorul popoarelor și în defavorul guvernului maghiar?

Poate în urma audienței, ce baronul Bánffy a avut-o în 9 Ian. n. la M. Sa Monarhul?

Budapesti Hirlap dela 20 Ian. publică un sensibil articol despre lucruri de după culisele politicii maghiare.

Ziarul independent maghiar spunea, că la ultima audiență ce a avut-o Bánffy la Împăratul, l-a întrebat asupra *politicii sale de naționalități*.

„Al treilea lucru — așa scrie „B. H.” — despre ce a fost vorba, e că pe bar. Bánffy l-au întrebat acolo sus despre politica lui față de naționalități și poziția lui atîrnă dela aceea, că oare poate acum convinge pe Monarhul despre corectitatea politicii sale?”

Adecă acesta ar fi unul dintre obiectele ce s’au tractat în audiența din 9 Ian. n.

Bánffy avea dară să convingă pe M. Sa, că politica lui față de noi e corectă. Cu atât mai virtos avea să facă aceasta, că politica lui a ajuns să fie atacată în urmă și în *Reichswehr*.

Care este „argumentul” guvernului maghiar contra noastră, față cu străinătatea?

Ne face „iredentisti”, „daco-români”, „trădători de patrie” și — „revoluționari”.

Acesta și numai acesta este și „argumentul” — unicul argument, pe lângă invocarea „dreptului istoric” — pe care-l are și articolul de răspuns, dat din partea guvernului maghiar lui *Reichswehr*. Am publicat o parte, și azi publicăm a doua parte din această ticluială a cabinetului Bánffy-Jesszenszky și se poate vedea că în esență el zice următoarele: „Noi nu putem face politica care o faceți voi, în Austria față de naționa-

lități, pentru-că la noi Românii și Sârbii sînt *iredentisti*. Românii vor să se alipească la România, se facă „Daco-România”, ear’ Sârbii vor să se facă o *mare Sârbie*....

Așadar’ trebuie dovedit, că noi suntem, iredentisti, revoluționari etc.... Și trebuie dovedit în grabă, în scurtă vreme, căci dela aceasta atîrnă poziția lui Bánffy....

Acum earăși nițică *cronologie*. De astă-dată facem „cronica revoluțiilor”.

La 18 Ian. n. „Egyetértés” „descoperă” într’un articol sensațional, pe pagina primă, că tinerimea universitară română din Pesta, dimpreună cu delegații celei din Viena, Graz, München, etc.... ar fi ținut o mare adunare secretă, în care ar fi pus la cale o acțiune mare revoluționară....

Singur acest ziar a „descoperit” marea trădare, planul de revoluție. Poliția nu știa nimic, guvernul nimic, căci de sigur i-ar fi deținut pe toți. Rectorul universității face cercetări aspre, află că *n’a fost* nimic, și declară aceasta „pentru liniștirea părinților îngrijați ai studenților nemaghiari”.

Prima „revoluție”.

Urmează alta mai boacăna.

La 20 Ian. n. gendarmii și niște detectivi confiscă dela preotul *Frates* din *Bacifaleul-Săcelelor* niște proclamațiuni hectografate, cari iscălite de „comitetul secret” din București provoacă la revoluție.

La 21 Ian. n. aceiași gendarmi și aceiași detectivi confiscă asemenea *proclamațiuni* dela preotul T. Giurgiu din *Purcăreni* (tot lângă Brașov).

Ce comedie de „revoluție” e aceasta? Cum vin proclamațiuni hectografate la acești preoți, cari nu prea se ocupă de politică?

Eată ce spun Ungurii în ziarele lor. Proclamațiunile le-a trimis Liga (!) din București la Brașov printr’un oare-care *Octavian Mărescu*, care le-a pus la posta de acolo recomandat.

De fapt însă aceasta e minciună rău ticlăuită. Cine e Octavian Mărescu? Există peste tot atare om?

Dar’ e suspect întreg rolul detectivilor. Unul se dă de Român, cu numele *Al. Popovici*, neguțtor de lemne în București. Zice că vrea să cumpere lemne dela dl. părinte. Că are mare „*uzlet*” la Cluj. Până-ce încercă pe părintele cu vorba, vine băiatul de postă cu o epistolă recomandată. În calcăile lui vin doi detectivi și câțiva gendarmi. Părintele iscălește recepția și ia epistola. Detectivul ia epistola și o confiscă, desface plicul, bagă conținutul lui în buzunar și începe a-l mustra, că are legături cu Liga... Pe pretinsul *Al. Popovici*, cel din București, îl arestează, ca agent al „Ligei” — și-l duc cu ei.

Mâne îl lasă liber să înceapă comedia *d’a capo* în satul vecin. Azi în *Săcele*, mâine în *Purcăreni* — mai apoi în jurul Clujului.

În zilele acestea ziarele sînt pline de „revoluția Românilor” pusă la cale de Liga și descoperită de poliția de stat.

Ziarele vieneze, — între ele chiar *Reichswehr*, — primesc telegrame că Românii sînt *iredentisti*. Bánffy are o probă; va pute deci dovedi că politica lui e corectă?

E întrebare. Deocădată însă agenții guvernului maghiar călătoresc în „revoluție” și iredentism. Zilele trecute au fost la Brașov și în jur, acum în urmă s’au dus la Cluj și în jur. Acolo au descoperit asemenea „revoluție”: au confiscat asemenea „proclamațiuni”.

N. Fr. *Presse* dela 28 l. c. publică o telegramă, că în jurul Clujului s’au făcut perchișițiuni domiciliare la preoți români, și au găsit manifeste dela „Comitetul revoluționar” din București în care sînt provocați să aranjeze un nou 48...

Așadar’ „dl Popovici” a avut drept. Are „uzlet” și în Cluj.

Guvernul maghiar — o susținem sus și tare — s’a făcut iredentist.

Aranjează „revoluțiuni” și „iredente” după plac.

Și noi să suferim, ca să-și dovedească cu *astfel* de argumente *corectitatea politicii* sale față de noi?

Sibiu, 31 Ianuarie n.

Turcia jună și România. *Mechveret*, ziarul francez dela Paris al grupărei *Turcilor tineri*, cari cer introducerea formelor politice europene în imperiul turcesc, publică în numărul seu dela 15 Ianuarie un articol „*La presse roumaine*”, în care își exprimă recunoștința, că unele ziare românești au publicat articole încurajătoare pentru mișcarea tinerilor Turci.

Organul franco-turc zice apoi între altele: „România este negreșit cel mai civilizat stat din Peninsula-Balcanică. Ea este în același timp prin pozițiunea sa limitată cu Rusia, regatul ce ne interesează mai mult. Noi am publicat deja mai multe articole în vederea unei alianțe balcanice, alianță ce ar avea indoiul avantaj de a opri invasiunea rusească”.

Aci ziarul *Mechveret* arată peripețiile războiului ruso-romano-turc, partea glorioasă pe care au avut-o Românii și recompensa... ce ni-s’a dat.

Din Macedonia. *Neue Freie Presse* primește din Constantinopol următoarea știre gravă:

„O consecință a instalării celor trei noi metropoli bulgari în Macedonia este că mulți membri ai celorlalte naționalități creștine, cu deosebire cușovlahi, trec de bunăvoie la biserică bulgară. Această știre — ce e drept neconfirmată — a provocat o mare depresiune în cercurile patriarhului grec și ale diplomației române.

Politica română în Macedonia, care aspiră de 30 de ani la un succes, suferă negreșit o însemnată înfrângere prin trecerea deschisă a multor macedo-români la biserica bulgară — dacă numai această știre se va adevăra”.

Interpelare în chestia națională.

Dl deputat I. Grăditeanu a anunțat Vineri în camera română următoarea interpelare adresată președintelui consiliului de miniștri și ministrului de externe:

1. Dacă crede d-sa că putem să rămânem nepăsători când Maghiarii iau toate măsurile de a desființa neamul nostru?

2. Dacă crede, că guvernul d-sale e posibil în țeară dacă lasă pe Maghiari să maghiarizeze în pace pe Românii din Ungaria și nu ridică glasul, ca au cumva Maghiarii să se supere și să intre guvernul în încurcătura?

3. De ce nu se face d-sa samsarul cinstit al unei împăcări între Maghiarii și Românii din Ungaria, dar’ samsarul cinstit al unei împăcări drepte și leale, al careia țel să nu fie să înghețeze pe Români Maghiarii, ci să aducă pe Maghiarii la convingerea că e bine și convenat, cum zicea lordul Clarendon, să ascultăm dorințele poporului, să fim drepti cu poporul și să fim leali cu poporul?

4. De ce nu desminte guvernul interpretările rău voitoare ale presei maghiare privitoare la înțelesul vizitei M. S. la Budapesta?

5. De ce dl președinte al consiliului și ministrul de externe n’a însoțit pe M. S. la Budapesta, cum era datorita constituțională?

6. Dacă nu crede d-sa că visita dela Budapesta, departe de a fi ajutat la rezolvirea chestiunii naționale, a fost din contră o încurajare pentru Unguri, de a stărui în politica lor de apăsare și de desnaționalizare, față de Românii din Ungaria?

Politica maghiară față de Nemaghiari.

Budapesta, Ian. 1898.

(Urmare și fine).

Mai există o deosebire. În Austria tendințele spre autonomie au o basă de drept istoric.

Dincolo provinciile singuraticе s’au dezvoltat separat și au dus din vechime o viață până la oare-care grad autonomă. Ungaria însă din punct de vedere național a fost *totdeauna un stat unitar*, pentru-că autonomia Ardealului dinainte de 1848 a fost *autonomie maghiară* și nu autonomie *naționalistică* (de naționalități). Dacă ar fi fost naționalistică, uniunea cu Ungaria nici-când nu s’ar fi făcut — fiind însă că a fost maghiară, și aci a izbucnit iredentismul națiunii separate: partea cea mai mare a atras pe cea mai mică la sine. Și dacă acum am separa de nou Ardealul de Ungaria printr’o *autonomie românească* — nici un secol nu ar trece și *uniunea Ardealului* earăși ar fi la ordinea zilei, dar’ nu uniunea cu Ungaria, ci uniunea cu — Ardealul.

În țeara a trei munți și patru fluri, statul ungar alcătuit la 1867 nu a suferat individualitatea, istorică și de drept public, nici unui singur popor, pentru-că o atare individualitate avea numai neamul maghiar.

Naționalitățile au fost în statul ungar millenar numai individualități etnice, și nu politice de drept public.

Individualitatea etnică a naționalităților nu este atinsă prin politica de maghiarizare așa de mult atacată la statului ungar. Doar’ legile lui școlare garantează fiecărei naționalități deplină libertate în școalele populare și cele medii.

Românii singuri au mai mult ca 3500 școale populare cu limba de propunere românească, afară de aceea 5 gimnasil, 1 școală reală, 5 preparandii și mai multe școale superioare și civile pentru fete — spre a nu mai vorbi despre cele 7 înfloritoare gimnasil și peste 300 de școale populare ale Sașilor din Ardeal, cari nu numără mai mult, ca 200.000 suflete.

În comune, în municipii, se validează deplin limba fiecărei naționalități ca limbă oficială protocolară. Activității naționaliste a societății nu i-se pune în cale nici o pedecă (? R. „Trib.”), unde e vorba de a cultiva limba, de a întări ideea solidarității, de a promova scopuri bisericicești.

Guvernul Prusiei a cerut de curând înă 9 milioane de marce pentru expropriarea proprietăților polone din Posen; în Ungaria nici un bărbat de stat n’ar cuteza să se gândească la așa ceva; — de altă parte însă 50 de institute românești de bani fac o politică economică de tot anti-maghiară, numai pentru-că se deposedeze pe proprietarii maghiari din Ardeal, ca apoi proprietarii români se poată lua ei conducerea politică.

Statul ungar recunoaște naționalitățile numai în cadrul vieții de stat nu ca individualități de drept de stat și politice, — dar’ ca individualități etnice ele se bucură nu numai de recunoaștere, ei și de scut. El nu cere dela naționalități, decât că ele în sentiment și patriotism să simțească, ca cetățeni ai statului, solidar cu neamul maghiar. Unde statul ungar a aflat o individualitate istorică și de drept de stat, ca de pildă în Croația, acolo a și rămas intactă.

E întrebarea acum că oare punctul acesta d-ze vedere unguresc, privit din „turnul id-ei imperiale” (alusiune la articolul lui „Reichswehr”. R. „Trib.”) este el corect?

Condițiunea fundamentală a punctului de putere mare, care constituie chestiunea de existență și „*sine qua non*” — a *monarhiei noastre*, este *tăria ce rezidă în unitate*.

În Austria această unitate e foarte slăbită (? Red. „Trib.”) în urma formării

diferitelor țări autonome — pentru-că se nu ne înșelăm, Austria se găsește pe calea de a deveni, dacă nu o *federatiune de state*, apoi totuși un *stat federalizat*.

Ar fi o funestă greșală, dacă s’ar planta această tendință atomizatoare și în pământul Ungariei, căci *federatiunea naționalităților* din Ungaria ar fi începutul realizării aspirațiilor iredentiste, — și acum întrebăm: Ar mai ave oare o Ungarie în descompunere aceeași valoare în cadrul monarhiei, ca și o Ungarie unitară și puternică? De sigur nu! Și tot atât este de adevărat, că politica ungurească nu are altă țintă, decât a forma, în interesul de mare putere al monarhiei și în interesul dinastiei de Habsburg, un stat puternic și unitar. Maxima bărbăților nostri de stat nu este *divide et impera*, — ci *viribus unitis*, care este și o bună maximă austriacă.

Monarhia austro-ungară și echilibrul european.

— Studiu politic —

de

Charles Benoit.

— Traducere din „Revue des deux Mondes”. —

I.

Chiar în acest moment, — cine nu știe din ziare? — miniștrii și diplomații își dau multă silință și se folosesc de multe mijloace artificiale spre a pune la cale ceea-ce ar avea în fațșarea unei Europe aproape de echilibru. La această oră, — cine nu va fi știind? — Europa cu chiu cu vai în echilibru, se divide sau, după punctul special de vedere, se grupează aproape întreagă în două sisteme de alianțe, dintre care cel puțin unul nu perde o singură ocaziune spre a-și proclama eternitatea. Dar’ cine nu vede oare totdeauna că tocmai în acest moment, în unul din statele pe care se razimă una dintre aceste alianțe, și prin urmare echilibrul actual al Europei, începe a se face o transformățiune care, din consecință în consecință, ar pute pricinui căderea întregii schele și cu ea a clădirei întregi, — pentru-că această clădire nu se ține decât pe schele?

Între marile puteri există într’adevăr un stat pe care nu-l prea cunoaștem și care nici el însuși nu se prea cunoaște; care se face și se reface, care se caută mereu fără a se fi găsit până acum. Între statele fixate și consolidate cari sînt, este unul care devino; și aceasta poate ajunge spre a ruina cele mai ingenioase combinațiuni. Cu atât mai virtos că acest stat în naștere, sau mai bine zis această mobilă adunătură de regate și țări, prin condițiunile sale etnografice nu mai pune decât prin situațiunea sa geografică, este în centrul Europei într’o astfel de pozițiune, că deplasându-se oia sa politică, nu ar fi imposibil ca oia sa politică a Europei să fie și ea deplasată.

Vorbim de Austria; de ceea-ce se numește în limba comună Austria și în limba oficială Austro-Ungaria; de ceea-ce este în realitate Austro-Ungaria și mai precis de ceea-ce sînt, caufundate împotriva lor sub numele de imperiul Austriei și regatul Ungariei deosebite provincii dintre cari unele își aduc aminte a fi fost, altele vor să devină state neaustriace, neungurești și dintre cari puține se resemnează la rolul subordonat de provincii austriace sau ungurești. Cum să nu admitem că o astfel de adunătură de state, munită și tras-împinsă în sensuri diverse, este o nesiguranță și nestabilitate?

Cum se pretinzi, că monarhia austro-ungară, care ieri nu era decât austriacă, astăzi e austriacă și ungurească, ear’ mâne va fi austriacă, ungurească și fără îndoială încă altceva, ar pute însemna de pe acum ceva definitiv?

Să nu considerăm deocădată decât trecutul. Austria dela 1848 este aceeași cu Austria dela 1860, și aceasta este ea aceeași cu Austro-Ungaria dela 1867? Nu zic aceasta despre forma ei exterioară: alte state, în urma războaielor norocoase sau nenorocoase, au suferit augmentățiuni sau micșorări de teritorii

prin cari au fost modificate mai mult sau mai puțin în forma lor exterioară, dar au rămas specificamente aceleași. Austria, nu: ea nu s'a schimbat în forma ei exterioară sub acțiunea unor cauze externe, ea s'a schimbat însă înăuntrul ei, sub presiunea unor forțe interioare ce nu stau nici-o dată pe loc.

În timpul celor treizeci de ani de pace în cari s'a cicatrizat rana ei dela Sadowa, ea a fost într-o continuă și necurmată evoluțiune, astfel că Austro-Ungaria dela 1897 nu mai este specificamente aceeași ca Austro-Ungaria dela 1867. (Va urma).

Cronică politică.

Portul Kiao-Ciau.

Secretarul de externe al imperiului german a prezentat membrilor comisiei de externe harta portului Kiao-Ciau. Din hartă se vede, că teritoriul cedat Germaniei se extinde asupra celor două peninsule, cari se află spre nord și spre sud dela intrarea în port, apoi asupra insulelor din interiorul portului și din fața lui. Malurile uscatului aparțin și mai departe Chinei. Dintre peninsule mai mare este cea dela nord, pe când cea sudică este cu mult mai mică. Localități mai însemnate nu se află pe nici una din peninsule. Pe hartă este marcată și extinderea zonei, în periferia căreia guvernul chinez face pendente dela Germania ori-ce renovări. Radiul acestei zone este de 50 chlm. Pe acest teritoriu se află localitățile: Kiao, Cimo și Ciu-sung. În port se varsă două râuri: Kiao-Ho și Nanto-Ho.

Ziarul Berl. *Neueste Nachrichten* anunță, că împăratul Wilhelm a dispus, că portul și teritoriul Kiao-Ciau, cedat Germaniei, să fie subordonat ministerului de marină.

Guvernatorul Cretei.

Candidarea prințului George poate să producă mari încurcări. Țarul o susține și răspunsul dat în acest sens a făcut mare deprimare asupra Poartei. Se știe, că e în pregătire o surprindere, anume e vorba, că adunarea națională a Cretanilor să proclame prințul George de guvernator al insulei.

O telegramă din Constantinopol cu datul de ieri, declară privitor la proclamarea iminentă a adunării cretane, că situația internațională n'a fost așa de amenințătoare nici la eruperea războiului greco-turc ca acum.

Barbarii turcești în Creta.

Trăgănarea marilor puteri de a regula afacerile Cretei își are fructele amare. Mai nou se vestește din *Candia* ziarului „N. Wiener Tagbl.“, că în insulă este cea mai mare anarhie. Tărcii jefuesc și comit cele mai sălbătice barbarii.

În 29 Ianuarie s'au măpusit asupra cimiterului creștin din Candia, au stricat crucile și au spart cristele și mormintele, aruncând afară oasele morților. În interiorul insulei au făcut grozave pustiiri. Rămășișii de bogăție economică a Cretei au fost plantațiunile de oliv. Tărcii le-au nimicit total, stîrbind cu un vandalism grozav la 2 milioane din acești pomi.

Ministrii sârbi la Milan.

Din Belgrad se depezează, că în 28 l. c. ministrii sârbi au cercetat pe supremul comandant, ex-regele Milan, în edificiul comandei. Milan a primit pe miniștri înconjurat de statul său major. Prim-ministrul a salutat în termeni elogiosi pe Milan, a exprimat mulțumită regelui Alexandru, că a înființat postul de comandant suprem al armatei și că acest post de mare însemnătate l'a încredințat lui Milan, care a creat din miliții armata sârbească modernă.

Milan a mulțumit miniștrilor și a promis, că se va născă la țină armata la nivelul pretențiilor moderne. După aceasta metropolita *Michail* cu mare asistență, a sfîșit localitățile comandei supreme.

REVISTA PRESEI.

Presa română.

Drapelul (nr. 202) scrie la primul loc despre deputațiunile damelor la Viena, lăudând dibăcia cu care au pregătit întreaga afacere Confratele bucurăseam face apropos următoarele observațiuni:

„Și pentru-că femeia se ajungă a-și părași obicaiunile-i ocupațiuni și se iese loc, în primul rang, în luptele politice, trebuie ca situațiunea ca a creat asemenea fapt să fie dintre cele mai extraordinare.

Și mișcarea națională a damelor nema-ghiare de peste munți, e cu atât mai explicabilă și mai legitimă cu cât e vorba de limbă și de moravuri. Se știe că la toate popoarele și în toate timpurile, femeile au fost păzitoarele cele mai neclintite ale moravurilor și ale limbii.

De data aceasta Ungurii au încercat să atace tocmai acest secular patrimoniu al fe-

melei și de aceea femeile s'au revoltat și au luat loc printre războinice luptătorilor.

Ungurii își bat joc de aceasta, încearcă să arunce dispreț și ridicol asupra generoasei mișcări a doamnelor sase.

Tactică veche, de care femeia care a avut cu ea dreptatea, a triumfat întotdeauna.

După-cum gendarmii și închisoarea n'au putut înmuia întru nimic curejul bărbaților, de asemenea arma ridicolului cu care Ungurii încearcă să lovească în femei, se va frânge sau se va toci.

Căci dacă observăm toate mișcările politice și naționale din lume în care femeile au combătut alături de bărbați, tot la tot și exprimându-se de bunăvoie la toate primejdiile luptei, au fost toate mișcări mari și generoase, mai întotdeauna încoronate de succes.

Cocardele naționale arborate de damele române și protestul redițat și dus la Viena de damele Sase sînt simptomele unei stări din cele mai îngrijitoare pentru cine vrea să le vadă și să le priceapă.

Și cum Ungurii nu vor pute, ori-cât i-am crede de puțin delicați în sentimente, să pue lațuri de mâinile femeilor, să le t-rască în fața judecății și de acolo în temniță, miliții vor fi să dea de o parte masca ironiei și a bătaiei de joc, în dosul căreia își ascund deocamdată îngrijirea ce i-a cuprins, și se vie la simțul realității.

Chestiuni școlare.

Concurs cu premiu.

Comitetul central al reuniunii învățătorilor gr-cat. din jurul Gherlei exerie concurs cu premiu la următoarea temă:

„Încât s'ar pute delătura prin lăfirea cunoștințelor naturale credința deșăartă și superstițiunile din popor”

Premiul destinat lucrării celei mai bune în sumă de 15 fl. constă din doi galbini imperiali, unul oferit de on. domn Teofil Grigorescu, învățător primar la școala confesională din Lăpușul-unguresc și altul de către m. on. domn Iulian Ancean, preot gr-cat. în Surduc. Restul până la 15 fl. îl întregeste comitetul reuniunii.

Extensiunea operatului 3—4 coale format cuart. Terminal lucrării Dumineața Tomei anul 1898, pe când operatul e de a se subțerne la comitetul central dîmpreună cu epistola sigilată, pe care va fi scrisă devisa concurentului, ear în lăuntru sub sigil numele aceluia.

La premiul acesta pot concurge numai învățători actuali din cercul reuniunii.

Din gedința comitetului central al reuniunii învățătorilor gr-cat. din jurul Gherlei, (ținută în Gherla, la 22 Ianuarie st. n. 1898.

Ioan Papin,
președinte, preș.

Dionisiu Vajda,
prof., secretar.

Deputațiunea săsească.

— Întîmpinarea la gară. —

Ieri d. a. la 1^{1/4} au sosit dela Viena membrele din Sibiu ale deputațiunii săsești. Întîmpinarea ce li-s'a făcut la gara de aici a fost o frumoasă manifestațiune națională a concetățenilor noștri sași.

Încă înainte de ora 1 un public foarte numeros se adunase la gară și în jurul gării. Peronul era ocupat de un public ales, dame și domni, printre cari mai ales elementele tinere, așa numite verzi.

Când a sosit trenul în gară a fost salutat de un puternic „Hoch”. Membrele deputațiunii au coborît din cupee cu buchete a mână. În fruntea lor era d-na *Fritsch* n. *Rosenfeld*, o impunătoare și inteligentă figură.

După îmbrășșări și stîngerii de mână cu rudeniile, membrele deputațiunii au fost salutate cu o scurtă dar călduroasă vorbire rostită de doamna *Albrich*, care a exprimat mulțumita tuturor femeilor poporului săsesc, pentru purtarea bravă a deputațiunii. Cuvintele acestea au fost acoperite de însuflețite strigăte de „Hoch” și „Heil!” Cățiva domni au oferit frumoase buchete bravelor dame din deputațiune, apoi s'a întonat cântecul național: *Siebenbürgen, Land des Segens...* Întreg publicul asistent a cântat, cu capetele descoperite și apoi între vii aclamațiuni damele sârbătorite au fost însoțite la trăsuri.

Pe drumul dela gară până la capătul străzii Găstirței studenții sași și publicul formează spălr. Un lung gir de trăsuri se pornește, între continue aclamațiuni. Conducutul acesta, au fost vre-o 80—100 trăsuri, percurge strada Găstirței, ese pe sub podul de fer în piață și percurge străzile principale până la locuința d-nei *Fritsch*, conducătoarea deputațiunii.

A fost o manifestațiune frumoasă aceasta, care deși era în timpul cel mai ocupat, totuși a atras multă lume. La gară am văzut și mai mulți Români, domni și dame.

Demonstrațiunea studenților unguri și a rămas. Doi profesori dela gimnaziul de stat erau postați la capătul străzii și trimiteau acasă pe toți studenții cari se apropias. Norocul lor. Altfel poate ar fi mâncat o bătaie, de ar fi ținut-o minte.

CRONICĂ

Sibiin, 31 Ian. n 1898

Omagiul Reginei române. Zilele trecute celebra noastră artistă, d-șoara Agata Bărescu, a reprezentat la Cernăuți piesa *Marioara*, frumoasa dramă scrisă de Carmen Sylva.

Aleasa societate din Cernăuți, care a asistat la această reprezentație, a trimis următoarea telegramă M. S. Reginei:

„*Fericiți în societatea distinsei noastre artiste Agata Bărescu și plini de admirațiune pentru „Marioara” care a trecut cu succes pe scena noastră, aducem cele mai profunde omagii poeziei-reginei.*”

Trădescă genul Carmen Sylvei, care a versat azi de pe scena cernăuțeană mândrie în sufletele românești”. (Urmează subscrierile celor prezenți).

Din Orlat ni-se scrie, că la petrecerea ce s'a dat acolo în 23 Ian. n. a jucat în piesa „*Cinel-Cinel*” (de V. Alexandri) și d-na Maria Drăgan, soția bravului notar local, — precădând rolul *Tinșului*. Din o simplă eroare a rămas din raportul nostru acest rol, care a fost tot atât de bine jucat ca și celelalte.

P. S. S. Episcopul Ghenadie de Rîmnice a răposat zilele acestea la *Neapole*, unde se afla pentru căutarea sănătății.

Român la demonstrațiile din Al-gir. Ziarul *Egyptéris* publică o telegramă din Al-gir despre manifestațiile antieemite din localitate. Telegrama spune următoarele: „Printre manifestanți au fost și mai mulți străini, între cari și un funcționar român, cari au fost expulsați”.

În onoarea damelor săsești, cari au fost în deputație la Viena, — o *întrunire socială* se va ține la „Gesellschaftshaus” *Mercuri* (2 Februarie n.), ear nu azi precum se anunțase. Întrunirea se va deschide la 8 ore seara.

Dar școalele. Ni-se scrie: Ioan Tru-faș, proprietar în Giorcuta (comit. Sălagiu) a binevoit a dăru școalei gr-cat din aceeași comună un clopot pentru de a li-se vesti elevilor timpul venirii la școală, în preț de 40 fl. 11 cr. În numele comunei întregi îi aducem și pe această cale mulțumite pentru acest marinos dar și viu interes ce dovedește față de instrucțiunea și educațiunea tinerilor din comuna noastră. Giorcuta, la 25 Ian. 1898. G. Nichita, docent.

Defraudare uriașă la Cluj. Parcă, în deslănțuita lor furie de a maghiarisa totul, „patrioții” vreau să maghiariseze până și... defraudările! Se pue și pe acestea monopolul maghiarisărei! Căci ce alta ar însemna defraudările ce mereu se întetesc între „patrioți”. Cea mai nouă *ispravă* de acest soi e o *colosală defraudare* de 120.000 fl. descoperită la direcția silvanală din Cluj.

Ministrul de agricultură a dispus deja cercetarea. Notăm ca foarte caracteristic, că direcția silvanală din Cluj stă sub presidența baronului *Feilitzsch*, *presidentul reuniunii de... maghiarisare „EKE”* (*Erdélyi Kárpáth-Egylet*), în al cărei sîn s'a zămislit barbarul proiect de maghiarisarea comunelor!

Protopop gr-or. român al Hațegului e confirmat, din partea consistoriului arhiepiscopesc, dl *Tim V. Gheajă*, șeful spiritual la institutul corecțional din Gherla.

Român în Patagonia. Am scris la timp și noi despre o expedițiune belgică, la polul sudic, întreprinsă anul trecut și la care pe lângă mai mulți savanți străini, a luat parte și un Român, dl *Emil Racoviță*. Despre această expedițiune științifică se dau următoarele detalii: În relațiile din urmă ce s'au dat despre expedițiunea belgiană, se scrie, că dl *Racoviță* făcuse cunoștință pe vaporul „Oravia” cu dl *Moreno*, președintele comisiei de delimitare a frontierelor, între statele Chili și Argentina, care își propusese să facă împreună o excursiune în unele părți din Patagonia. Astfel s'a și întîmplat, excursiunea a durat 20 de zile în un voiaj călare, singurul mijloc de comunicație în acele localități. Țeara este mai cu seamă muntoasă, climatul ca la noi în luna Septembrie, pădurile sînt admirabile, cu copaci imenși și o vegetație splendidă; câmpiile cu ierburii gigantice sînt populate de oi și cai. Conacurile cultivătorilor sînt în genere destul de apropiate, ca 5 la 6 ore de cale călare și sînt bine instalate, curate, mai cu seamă acele ținute de Francezi. Toți cultivătorii sînt amabili și de o largă ospitalitate către voiajori; ei își pun din primul moment casa lor la dispoziție, mănăncă foarte bine, și primesc jurnale, precum „Figaro” și ilustrații, și sînt

în curent cu tot ce se petrece în Europa, se înteele cu 6 săptămîni mai tîrziu. Crimele nu sînt cunoscute în această țeară și se poate voiaja fără grije și fără arme. Domni E. Racoviță și F. Moreno, au găsit regiuni necultivate. În timp de 10 zile, ei s'au culcat sub cerul liber prin păduri sau prin câmpii, făcînd bucate la un foc de crengi. Plecau la 6 ciasuri dimineața, traversau până seara, sau câmpuri vaste populate de lamas, cerbi și cai sălbatici, lacurile de pasări numeroase, sau păduri seculare cu papagali și alte varietăți nesfîrșite. Dl *Emil Racoviță* a vînat mai multe animale, pasări variate, a făcut colecțiuni de insecte și plante.

Averi arse. Date statistice oficiale constată, că anul trecut au bănuit incendii în 9102 comune ale țerei, neluînd în seamă și Croația-Slavonia. În cele mai multe cazuri focul a fost pus. Valoarea averilor prefăcîta în cenușe se urcă la 12.554.200 fl. Mai mult an suferit de foc comitatele Nitra, Zemplin, Bihor și Sătmor.

Banii Jidovilor — în „afacerea” Dreyfus. Am accentuat de repeți ori, că toată campania pentru Dreyfus e a se atribui unor întinse și materialicește bine dotate conspirații jidovești.

Lucrul îl confirmă acum chiar și o foaie ungurească, „*Budapesti Hirlap*”, până ieri amică lui Dreyfus. Într'un articol scris de prim-redactorul *Rákosi Jenő*, care petrece la Paris, foaia ungurească afirmă, că agențiile telegrafice publică numai telegrame favorabile lui Dreyfus și amicalor acestuia. Faptul e, că toată Franța e cât se poate mai aspru pornită contra sindicatului Dreyfus, pus acum sub conducerea lui Zola.

Comisar polițienesc — uoigaș. La Paris a fost arestat zilele acestea un fost comisar de poliție, bănuat a fi ucis în anii din urmă trei femei puse sub pază polițienească. Păi acum deținutul a recunoscut atât, că numai acum 15 ani a comis o asemenea crimă, aceasta însă, după legile franceze, s'a prescris deja. După comiterea crimei — uoigașul a mai stat multă vreme în serviciul poliției!

Secretar ministerial — pungaș. De câteva zile se desbate la tribunalul din Budapesta procesul unui secretar ministerial, *Pelkő László*, acuzat de falsificări și defraudări cari au păgubit statul cu 61.680 fl. Criminalul se bucura de multă vază în societatea înaltă din Budapesta și e înrudit cu câteva familii fruntașe. Hoțiile le-a săvîrșit ca director al publicațiilor statului.

Strămutarea universității germane din Praga. Universitarii germani din Boemia, întrunțiți în număr de vre-o 800, au ținut la 19 Ian. n. o mare adunare în *Leitmeritz*. Au asistat și cățiva deputați germani, cum și cățiva profesori universitari. Adunarea a hotărît, să ceară strămutarea universității germane din Praga pe vre-un teritoriu german. S'a mai decis, ca studenții germani să continue a nu cerceta prelegerile universitare, până-ce ordinul de opreliște a înșuignilor naționale nu va fi retras. Că termin ultim s'a dat guvernului ziua de 31 Ian. n. (azi).

Știri mîrînte. *Archiducele Francisco Ferdinand*, presuntivul moștenitor, a sosit din Meran la Viena.

— Dr. *Ezen Hadin*, celebrul explorator svedian, va sosi mîne la Viena, unde va ține la societatea geografică o prelegere.

— *Sultanul Abdul Hamid II.* a dăruit regelui *Menelik*, printr'o deputație abesiniană, cordonul marelui ordin *Imiaz*, o sabie prețioasă și cai și covoare scumpe.

— *Contele de Turin, Victor*, va sosi pe la mijlocul lui Maiu în Viena, să peșească — se zice — o Archiducesă.

— *Socialiștii* vreau să țină la 15 și 16 Febr. n. un congres general la *Török Szt. Miklós*; au înștiințat deja pe pretor, acesta însă n'a hotărît până acum.

— În *Buenos-Ayres* (Brasilia) o explozie într'o fabrică de praf de pușcă a avut de urmare moartea a 11 oameni.

— *Fiul cancelarului Bismarck*, contele *Wilhelm Bismarck* a duelt cu consilierul dîtal *Maubach*, pe care l'a rănit.

— În *Tisza-Kessi* (cott. Borsod) au fost areștiți mai mulți socialiști, cari răspundiau în popor broșuri agitatorice.

VIEAȚA SOCIALĂ.

Balul „Ligei” din Brăila.

— Raport special al „Tribunei”. —

— 28 Ian. n.

În seara de 10 Ianuarie v. a. c. a avut loc în spațioasele și pompos decoratele saloane ale casei Rally, balul mascat și nemascat cu tombolă, dat de secțiunea din Brăila în folosul Ligei culturale române.

Societatea brăileană a dat și cu această ocaziune o nouă dovadă de interesul cu care urmărește chestiunea națională, răspunzînd în chip cel mai demn și strălucit la apelul comitetului secțiunii locale.

Încă dela ora 8 au început a veni comitetul secțiunii Ligei, precum și comitetele de doamne, domnișoare și cavaleri la ai căror concurs binevoitor se apelas de Ligă pentru reușita tombolei și a balului.

Din comitetul doamnelor făceau parte: d-na *Nicolau Ionescu*, primar, rochie neagră; corsaj bleufal; Gh. *Grigorescu*, președintele

tribunalului, costum național; M. *Perlea*, în negru garnit cu alb; *Alcea Cociaș*, în negru; I. *Bercianu*, rochie neagră de mătăasă cu roz și cu tiul alb; C. *Gabrielescu*, cu rochie neagră de mătăasă cu mauve și paillete negre *Alecșiu* în fraise garnit cu negru.

Veturia Pușcariu, în negru montată cu paillete albe; *Ioan Sasu*, în negru cu bordeau și dantelă neagră; P. *Lasaroneanu*, în negru cu roșu și *George Perlea*, în rochie albă de mătăasă.

Comitetul domnișoarelor se compunea din: d-șoara *Flavia Pană*, rochie bleu-pal și corsaj de mauseline alb; *Elena Eremia*, în paise garnit cu negru; *Aneta Eremia*, în alb; *Aurora Popa*, în roz și *Tulia Popa*, în alb: d-șoarele *Romascanu*, în roz și bleu-pal; *Aurelia Cristescu*, în alb și G. *Bratu*, în alb.

Ear cavalerii de onoare erau: Domni *Leonte Moldovan*, Th. *Coman*, I. *Manolescu*, Sava *Christescu*, *Grigore Eremia*, Lt. Dr. *Nicolescu*, M. *Nicolau*, *Ioan Perlea*, *Constantin P. Cristescu*, I. *Ciuta Stefan Vineș*.

Scările ce conduceau la saloanele balului erau transformate într'o adevărată pădure de brazi, salonul de bal și sala teatrului preparată pentru dans și în fața scenei pentru tombolă, lăsa să se vază la lumina strălucitoare a electricității, decorațiunile variate cu covoare și steaguri tricolore, ear întreaga scenă era încărcată de obiectele dăruite de public pentru tombolă, formînd un adevărat bazar universal.

Într'o clipă lojele și saloanele balului s'au populat de tot ce are Brăila mai distinsă și de numeroasele maște care de care mai de gust, începînd dansul publicului cu o animație și neoboseală, căruia numai dansul tombolei din acea seară putea să-i facă concurență.

În adevăr în fața scenei și așezase dela un capăt la celalalt o masă lungă împodobită cu obiectele cele mai de valoare dăruite de public pentru a se vinde la licitații; dar a căruia podoabă o făceau mai mult doamnele și domnișoarele, din comitetul însărcinat cu vînzarea biletelor de tombolă, a serpentinelor, a confetelor, a ponicitorilor și a florilor.

D-nele *Nicolai Ionescu*, Geo. G. I. *Bercianu*, *Ioan G. Sasu*, C. *Gabrielescu*, *Alexiu*, *Alexiu Ciociaș*, *Găvănescu*, P. *Lasaroneanu* G. *Perlea*, precum și d-șoarele *Flavia Pană*, *Romascanu* și *Bratu*, se întreceau în vînzarea biletelor și în adunarea de bani albi pentru zile negre ale Ligei.

În loji se puteau distinge dintre doamne: *Maria Pană*, *Vasile Beloiu*, *Efrosina Popa*, I. *Bucărescu*, I. R. *Petcu*, N. *Popea*, Z. *Zămfirescu*, *Lazar Calfoș*, *Nedelcovici* cu d-șoara, *George Găitan* cu d-șoara *Rîmniceanu*, P. *Christescu*, *Ioan Popea*, Th. *Mendel*, *Rotenberg*, Dr. *Palauz*, colonel *Șainoglu*, P. *Poni*, *Simeon Cociaș*, I. D. *Seitan*, *Const. Sassu*, I. *Panțu*, Dr. *Mantu*, *Petzali* cu domnișoara, G. *Brain*, *Vălcov*, G. *Petrescu*, *Boureaun*, D. *Procopiu* și P. *Fabius*. Domni se compuneau din toată Brăila cunoscută.

Pe la ora 1 când nu mai rămăsese nici un bilet al tombolei nevădat, s'a început licitațiunea obiectelor mai de valoare. Licitații cari ca mai înverșunată au fost: dl *Const. Pană* și neobositul președinte al secțiunii Ligei din Brăila *Petru Bancotescu*; mai multe obiecte cumpărate de d-ni P. *Bancotescu*, C. *Pană* și *Ioan G. Sasu*, au fost din nou cedate Ligei și revîndute, contribuind la ridicarea fondului licitațiunii.

Dacă societatea brăileană s'au întrecut a da concursul seu la reușita balului pentru care Liga culturală română îi este recunoscătoare, nu trebuie uitat însă, că acela ce a înțeles de de astă-dată sentimentele patriotice ale Brăilenilor, prin activitatea și ajutorul său material este președintele secțiunii Ligei din Brăila, *Petru Bancotescu*.

Nu a fost de ajuns că prin încrederea sa nemărginită în patriotizmul Brăilenilor s'a dat balului proporțiuni însemnate lansându-se un număr mare de bilete, improvizându-se loji noue pe lângă cele avute de teatrul Rally, organizându-se tombola și licitațiune de obiecte, bătaie de flori și de confeti, ceea-ce a contribuit ca venitul net al întregului bal să întrecă suma de 9000 lei, dar dl *Petru Bancotescu* a contribuit mai mult la plasaarea biletelor prin trecerea, de care s'a bucură în societate și comercial brăilean, a adunat aproape singur, întovărit numai de dl membru din comitet *Ioan Gh. Sasu*, obiectele pentru tombolă, a comandat la Nice și București, cu propriile sale cheltuieli buchete de flori oferite doamnelor și domnișoarelor din comitet, precum și celelalte buchete și flori vîndute în folosul Ligei; în semn de mulțumire pentru concursul dat balului și pentru stringerea căt mai mult a relațiunilor societății alese ce luse parte la bal a dat un banchet de 60 tacămuri în sala restaurantului francez, alăturat localului de bal; au onorat cu prezența lor acest banchet și d-nii C. *Vasilescu*, prefectul județului, N. *Ionescu*, primarul orașului; colonel *Ștaica*, comandant al garnisoanei; G. *Grigorescu*, președintele tribunalului; *Parteni Cesar*, pro-curoz etc.

Banchetul s'a început la 3^{1/2}, din noapte și a ținut până la 6^{1/2}, dimineța, când familiile s'au retras.

În tot timpul banchetului muzica comunală sub conducerea talentatului său șef Kert a executat ariile cele mai alese.

Dela șampanii au început toasturile, cari nu se mai isprăveau, atât doria fiecare să-și manifesteze sentimentele patriotice de care este însoțit.

S'a beut mai întâiu de dl P. Bancotescu în sănătatea M. Sale Regelui, părintele familiei românești, a Reginei și prinților moștenitori.

S'a tostat apoi de dl N. Ionescu, primar, în sănătatea Românilor transilvăneni, cari întăriți prin persecuțiile și luptele cu dușmanii lor ne-au adus încă de la începutul acestui secol lumina instrucției prin profesorii lor, cum a fost nemuritorul Lazar și ne-au comunicat schinția patriotismului, interesându-se de soarta tuturor celor de un sânge cu noi.

Di Nicolae Perlea, ca Român transilvănean, și-a arătat recunoștința pentru ospitalitatea Românilor din țară, zicând că pe pământul românesc numai a respirat aerul acela de libertate, care face ca chiar insectele — sigur că este o aluziune, — să respire mai liber; dl Perlea a terminat cu d-nele și d-rele, sexual frumos, care a îmbrățișat chestiunea cu atâta energie.

Apoi dl O. Gabrielescu a făcut să reese importanța și trănicia Ligei culturale române, care reprezintă ideea de conservare a națiunii române, și care este mai presus de persoane; căci nu este pusă sub patronajul nici unei persoane, ci numei al națiunii române. Ca membru în comitetul secțiunii locale a admirat activitatea fără seamă a președintelui Petru Bancotescu și sacrificiile morale și materiale ce le-a făcut pentru reușita balului, cerând publicului prezent să decoreze pe Petru Bancotescu — nu cu medalii de metal, ci cu iubirea și recunoștința sa.

Di N. Faja a vorbit despre suferințele Românilor din Transilvania.

Di L. Moldovan a relevat vorbele dlui Nicolae Ionescu, susținând în modestia sa, că meritul mișcării patriotice nu se datorește atât Românilor din Transilvania, cât a celor din țară, care în tot timpul și prin toate mijloacele au sprijinit această mișcare dând fraților lor o lungă ospitalitate.

Di O. Christescu, student în drept, în cuvinte roșite cu căldură și putere a admirat reușita balului, bând în sănătatea dlui P. Bancotescu.

S'a beut apoi în sănătatea armatei, isbucind tunete de aplauze, în sănătatea dlui N. Perlea și a surorii noastre mai mari Italia etc.

În fine patronul renumitului restaurant francez dl Pedro Cariveli, cunoscutul filoromân din Brăila, a ținut ca pe lângă menu-ul bogat și delicat, ce a servit publicului să-l servească și cu un toast în sănătatea luptătorilor români pentru drepturile lor naționale și în special în sănătatea dlui Dr. Rafiu și a dlui Dr. Lucaciu.

Astfel a petrecut societatea brăileană în noaptea de 10 spre 11 Ianuarie, combinând dulcele cu folositorul, cheltăindu-se banul în folosul Ligei și căpătând în schimb dela Ligă acele senzații de plăcere, pe care numai adunarea unei societăți animată de cel mai luminat și desăvârșit patriotism le poate deștepta.

Bal în Orăștie.

Primim invitare la balul ce se va aranja Joi, la 10 Februarie st. n. 1898, în sala hotelului „Széchenyi” de către inteligența română din Orăștie și jur, în favorul „Reuniunii femeilor române din comitatul Hunedoarei”. Începutul la 8 ore seara. Prețul intrării: de familie 2 fl. 50 cr., de persoană 1 fl. Biletele de intrare se vând în prăvălia dlui S. Corvin și fiu, și seara la casă. Dama este rugată a se prezenta, încât se poate, în costum național.

Comitetul aranjator: Dionisie Ardelean. Ioan Baci. Costantin Baicu. Aurel P. Bărcianu. Petru P. Barițiu. Victor Bontescu. Basiliu Botean. Ioan Branga. Valeriu Gandra. Simion Corvin jun. Dr. Romul de Dobo. Dr. Aug. Dragits. Dr. Absolon Feier. Iuliu Florea. Amos Gligor. Alexandru Herlea. Adam Legnican. Nicolae Macrea. Ioan Margita. Dr. Ioan Mihai. Traian Mihai. Alex. Moldovan jun. Dumitru Moldovan. Dr. Silviu Moldovan. Ioan Moța. Romul G. Nicoră. Valer de Orbona. Victor Ojoiu. Iuliu C. Popoviciu. Romulus Pop. Sev. Procinkevitz. Nicolae Paican. Valeriu Recei. Ioan Rimbaș. Ioan Roșu. Toma Roșu. Ioan Șerban. Dr. Gavrilă Suciu. Nistor Varadean. Aurel G. Vlad. Simion Vlad. Ioan I. Vulcan.

Abonament lunar

pentru Februarie st. v.

— cu prețurile din capul foi —

Invită

Administrațiunea ziarului „TRIBUNA”

ECONOMIE.

Revista economică.

(Urmare și fine).

Casa postală de păstrare din Ungaria a avut cu finea anului trecut 295.579 depozite cu depuneri în sumă de 11.701.167 fl. 57 cr. Circulația de cheques și clearing încă s'a mărit însemnat, ajungând până la suma de 756.281.544 fl. Numărul posesorilor de conturi pentru cheques a fost de 4517. Venitul curat a fost de 239.526 fl. 5 cr., care după detragările necesare s'a adăugat la fondul de rezervă.

Importul și exportul de tutun. În fața concurenței străine circulația tutunului din Ungaria tot mai mult e scoasă din piețele universale. Din an în an crește la noi importul de tutun turcesc și egiptean. Din contră exportul scade mereu.

Falimente în anul 1897 au fost mai puține ca în 1896. În monarhia întreagă au bancrotat în 1897 66 firme mari comerciale cu pasive în sumă de 14 milioane.

Tribuna Literară.

Școalele din Blaj.

— Studiu istoric —

de Prof. Nic. Brânzeu.

Studiul acesta a fost premiat, ca teză de licență, de consiliul universității din București.

(Urmare).

Capitolul II.

Mănăstirile Blajului.

(Urmare).

Același sinod hotărî ca călugării dela această mănăstire să fie după ordinul s. Vasile și 3 din acei călugări să fie însărcinați a îngriji de arhiva clerului și a popo-ului român. Voiu adică să reînvieze mănăstirile, cari înflorea pe timpul marelui Vasile și cari au câștigat bisericii răsăritului numele și vaza atât de laudate de întreaga biserică. Puținele mănăstiri ce le aveau Românii mai înainte și mai mult din maritimitatea și pietatea Dominicanilor români, au fost dărimate, averile răpite, ear' călugării alungați. Pe acest timp abia se amintea mănăstirile din Alba-Iulia, Măgura, Strimba, Silivaș și poate încă câteva pe sub poalele Carpaților orientali.

În mănăstirea din Blaj terminată la 1747, și închinată sf. Treimi, îndată după sfîntire se așezară 3 călugări, între cari erau și 2 teologi de Roma: Gavrilă Maior, ajuns mai târziu episcop și Simion Oltani, de pe Câmpie, cari în călugărie primii numele de Silvestru. Misiunea specială a călugărilor era de a fi întrebuințați ca profesori pentru elevii ce vor studia la școalele din Blaj și mai ales pentru teologii din seminar. Apoi aveau însărcinarea a predica la biserică catolică, a traduce cărți bisericești, a elabora ori compune cărțile de trebuință pentru elevi și pentru cler.

Formând consistorul Episcopului, acești călugări erudiți au făcut cu timpul de prisos prezența teologului iesuit, pus în coasta Episcopului fără nici un folos real, ba din contră în multe cazuri fiind spre dauna bisericii.

Conform literelor fundaționale la început nu puteau fi decât 11 călugări, pentru întreținerea cărora Împăratul hotărî 1200 fl. din venitul domeniului dela Blaj. Episcopul încă era ținut să locuască cu călugării. Despre traiul călugărilor Samuil Clain ne spune că: „la început călugării mâncau carne și îmbrăcau peste reverendă mintie, adică dulană cu șder, și în cap chichie, ear' potcapiu și camilafcă nu purtau”.

La 1750 intră în mănăstire Alexandru Rednic, mai târziu Episcop. Acesta ajutat de Aron a făcut ca călugării „numai cu bucate albe să trăiască și să poarte rasă și potcapiu și camilafcă”, după-cum adaugă Sam. Clain. La 1752, când Aron ajunge Episcop, arhimandrit al călugărilor era Leontie. La 1754 se făcu călugăr și Manase Neagoe din Broșteni și în călugărie se numi Meletie. Înmulțindu-se

treptat numărul școalelor, se simți trebuința și de mai mulți călugări. Găsim caracteristic faptul raportat de Sam. Clain: În satul Sâncel de lângă Blaj, se afla un preot ce-i ziceau Iancu. Acesta se despărți de femeie și se făcu călugăr, ear' preoteasa intră și ea la călugărie.

Nu e vorba, aceasta era în spiritul canoanelor, dar' acest Iancu, care în călugărie se numia Isaia, petrecuse mai mult timp la Kiev în Rusia și procopsindu-se bine în limba slovenească a tălmăcit din slovenește „Vedeniile sf. Grigore”.

Tot canu pe acest timp se despărți de femeia sa și nobilul (nemeș) Darabant, care călugărindu-se în Blaj, deveni mai târziu Episcop al Orăzei-mari, după moartea lui Dragoș. La 1760 moare Meletie Neagoe fiind abia de 30 ani.

Tot în acest an, Episcopul Aron, cucerit peste măsură și postelnic, nu putea suferi ca călugării să se deducască, și neputând face altcum, a încercat să facă o mănăstire deosebită de a s. Treimi, în care să bage călugări noi „cari să poartă ascu”, după legea grecească și a căror datorie să fie a îngriji de seminarul său, care se numia diecesan, zice S. Clain (Analecte p. 109). Această mănăstire se și ridică mulțumită zelului și pietății lui Aron. Pentru ridicarea ei contribuî fiecare preot câte 1 galben. Ea se afla în curtea castelului episcopesc — ca și azi — și este închinată Bunei Vestiri. Sub această mănăstire se află și o criptă unde s'a înmormântat câțiva Episcopi, între cari cel de pe urmă Metropolitul Vancea. (Va urma).

Informațiuni.

„Creditul”. A apărut primul număr al ziarului „Creditul”, conținând o bogată materie care interesează în special finanțele, comerțul, industria și agricultura.

Estă sumarul acestui număr: Știri economice din țară și străinătate. — Băncile populare. — Cronica comercială internă și externă. — Variațiunile scontului în anul 1897 în principalele piețe din lume. — Bursa din București. — Rentele române în străinătate. — Mișcarea industrială. — Cronica agricolă. — Licitățiuni. — Diverse. — Ultima oră: Bursa din ultima zi și prețul grânelor în străinătate.

Bibliografie.

VOCI DIN PRESĂ

despre

CASTELUL DIN CARPAȚI.

Patria.

„Volumul acesta, care se extinde pe 255 pagini octav mare tipar și pe hârtie fină și cu litere elegante cuprinzând nu mai puțin decât 25 ilustrațiuni interesante, merită de a face parte din biblioteca fiecărui Român. Di Dr. Deianu în prefața sa caracterizează foarte nimerit prezentul roman cu următoarele cuvinte: „calitățile, cum se pot observa și în „Castelul din Carpați” sunt invențiunea pentru a varia și dramatiza subiectele, observațiunea morală, fondul instructiv științific, care stie întruni plăcutul cu folositorul, și spiritul logic, care potrivește personagiile la situațiunile lor și le menține caracterul lor propriu în tot decursul povestirii. Firul acestor povestiri țese ciudățenii de cele mai minunate, creațiuni ale celei mai vii fantasii, pe care le urmărești cu încordare deosebită și cu o curiozitate de neînvins. Ele însă nu părăsesc fondul realității sau cel puțin al probabilității, și la sfîrșit, ori mai curînd, găsești minunior o deslegare firească prin vre o regulă de fizică, chemia ori matematică”.

„Naționalitatea”. Societatea noastră „Tipografia” a scos într-o elegantă broșură interesantul studiu de Max Nordau despre „Naționalitate”. Valoarea acestui studiu este cunoscută cetitorilor noștri; limbajul frumos, în care „Rosmarin” al nostru a știut să-l îmbrace e gustat deja de cetitorii noștri, căci în „Tribuna” s'a publicat mai întâiu. Vorba era numai, ca interesele observațiuni originale ale genialului autor să nu rămână resurate prin atâtea nume de ziar, ci să fie colectate într-un mănunchiu, mai accesibile la cetit și meditat. Aceasta a împlinit-o „Tipografia” când a retipărit articolul din „Tribuna” în broșura de față. În extensiune de 40 pagini, tipărit frumos pe hârtie fină, această prețioasă broșură se trimite francat pentru 25 cr. A se adresa la librăria „Tipografiei” soc. pe acțiuni în Sibiu.

Muzică. Au apărut în edițiune litografiată 4 piese musicale aranjate pentru cor mic de dl Val. Magdu: „Iorghina”, cântec popular de prin părțile ungurene și bănățene (cîntec); „Dorule o dorule”, cântec popular de sub podgoriile aradane (cîntec); „Nuacș”, pe melodia dansului „Pe picior” din Bănat (sextet) și „Foaie verde tiriplic” cântec popular de pe ăsul Bérsei (cîntec). Se află de vânzare la autor în Arad. Prețul unei piese — 25 cr., toate 4 costă 80 cr., plus 5 cr. porto.

La „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu, se află de vânzare următoarele noutăți musicale:

Les beaux yeux. Valse pentru piano de Mathilde Mironescu . . . 1.—
Terănețuța. Cântec popular pentru voce și piano de Costache Moinaru . . . —50
Hora înfrățirii, pentru piano de P. G. Nițescu . . . —75
La tine copilă dragă. Romanță de Droianu . . . —50
Toujours avec argent. Polca franceză pentru piano de Sig. Paulmann . . . —50
La blonde. Polca mazărească pentru piano de Sigismund Paulmann . . . —50
Turda. Marș patriotic de Paulmann . . . —25
Hora reginei. De Sigis. Paulmann . . . —25
Sărba păpușelor. De Sig. Paulmann . . . —25
Marș turcesc. De Sigis. Paulmann . . . —50
Intermezzo pentru piano de M. Capșa . . . —50
Les fleurs de Maiu. Valse de Ant. Cirillo . . . 1.—
Sărba oficerilor. De C. Dimitrescu . . . —50
La fille du Marin. Vals de Ivanovici . . . 1.—
Daisy Bell. Valse (All Right) de C. Kaps . . . —75
Liniște. Vals pentru piano de Dimitrie St. Cristide . . . 1.—
Am plâns. Romanță pentru voce și piano de Alphonse Cirillo . . . —75
Singurătatea. Romanță pentru voce și piano de Alphonse Cirillo . . . —75
Claire. Polca pentru piano de Alph. N. Ochialbi . . . —25
Institutele-Unité. Vals pentru piano de Carol Decker . . . 1.—
Sărba Bucureștilor, pentru piano de Const. Dimitrescu . . . —50
Sărba mirilor. De C. Dimitrescu . . . —50
Iubileu. Marș de Gh. Fotino . . . —75
Surorile. Hora de Gh. Fotino . . . —50
Elisa. Polca franceză de G. Ionescu . . . —50
Zéphir. Polca mazărească de G. Ionescu . . . —75
Souvenir de Zürich. Polca mazărească de Anton Kneisel . . . —50
Pas de quatre original. De Mayer Lutz . . . —50
Gavotte de la Princesse „Marie”. De Michel Margaretescu . . . —57
Ai plâns și tu v'odată? Romanță pentru voce și piano de Ernest I. Alexandrescu . . . —50
Nu înțeleg. De E. I. Alexandrescu . . . —50
Pictori! De E. I. Alexandrescu . . . —50
Un fir electric. De E. I. Alexandrescu . . . —75
L'Affection. Polca franceză p. piano de C. D. Belortu . . . —50
De Braila la Gènes. Galop pentru piano de C. D. Belortu . . . —50
Sărba Bucureștilor, pentru piano de Ioan D. Burlan . . . —50
Sărba Bucureștilor, pentru voce și piano de Ioan D. Burlan . . . —50
Didi. Polca mazărească pentru piano de Ioan D. Burlan . . . —75
Iavoruk. Romanță pentru voce și piano de Dimitrie St. Cristide . . . —50
Anton Zica. Pe aripile amorului, vals pentru piano . . . 1.25
V. Hugo. Poezie. Cuvinte de I. I. Dorianu, Aubade (albadă) . . . —75
Doriana. Prin flori și floricele, I. romanță . . . —505
Villacrose. De ce 'mi-ai zis odinioară, romanță . . . —7
Radu D. Rosetti. E vr'un loc uitat de oameni, reverie pentru voce și piano . . . —50
I. Paschill. L'Amitié, vals . . . 1.—
R. van Saanen, cuvinte de M. Eminescu. Doina codrului . . . —75
Ioan D. Burlan. Amintiri din Breasta, sărba pentru pian . . . —50
I. Braunstein. Rêve du Matlot, vals pentru piano . . . 1.—
G. Vasiliu. Freamțul Zăvoului, horă . . . —75
C. Felix. Cuvinte de I. Dorianu. Vals conjugal pentru voce și piano . . . —50
I. Paschill. Cuvinte de I. Dorianu. Așa 'mi-e scris, romanță pentru voce și piano . . . —50
F. Domeier. Soirées de Bucarest, vals . . . 1.50
A. Cirillo, Emilie, polca-mazur pentru piano . . . —75
D. D. Voreas, Mignon, polca-mazur . . . —50
S. Dicker. Punct și virgulă, polca pentru piano . . . —50
Polizo-Micșanești. Douce Souvenances, vals . . . —50
Gr. Ciurea. Ferdinand — Marș . . . —10

La comanda din afară se se adaugă pentru porto postal totdeauna încă 5 cr., ear' pentru expediție recomandată 20 cr. v. s. Pentru siguranța expediției recomandăm modalitatea din urmă.

Teatru orășenesc în Sibiu.

Marți, 1 Febr. n.

Beneficiul dlui Max. Zilzer.

Narciss.

Comedie în 5 acte, de Brachvogel.

Începutul la 7 ore sears.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 29 Ian. n. 1898.

Sămînțe	Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr. dela	Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr. dela
Grâu				
Bănățenească vechi	75	12 25	76	12 45
Grâu dela Tisa	75	12 25	76	12 45
Grâu „Pesta”	75	12 30	76	12 45
Grâu de Alba-Reg.	75	12 30	76	12 55
„Bacica”	75	—	76	—
Grâu ung. de Nord	75	—	76	—
Sămînțe vechi ori nouă	Solul	Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr. dela	
Săcară		70—72	8 50	8 55
Orz	de nutreț	60—62	8 20	8 50
	de vînzare	62—64	6 70	7 40
„Ores	de bera	64—66	8 —	9 50
Cucurus (porumb)	hîcșă	88—91	6 80	6 85
	de mîcșă	—	5 10	5 20
Maiz		—	5 05	5 15
Hîrșă		—	18 —	18 50
		—	4 80	5 10
Grâu	Sept.-Oct.	11 72	—	11 74
Cucurus	Mart.-Apr.	6 18	—	5 19
Ores	Maiu-Iun.	—	—	—
	Iulie-Aug.	6 82	—	6 84
	Sept.-Oct.	—	—	—
Produse diverse	Solul	Qualitatea	Prețul	
Săm. de trif.		Lucernă ungurească	—	—
„ „ „		roșie	—	—
Oleu de rap.		rafinat	—	—
Uns. de porc		dela Pesta	54 50	55 —
„ „ „		dela țară	—	—
Silăuică		avîntată	—	—
„ „ „		afumată	55 —	56 —
Sol. Franc		—	—	—
Lictar		slavon, nou	—	—
„ „ „		bănățenească	—	—
Miere		brută	—	—
„ „ „		galbînă străcurată	—	—
Ceară		de Rosenau	—	—

Cursul pieței din Sibiu.

Din 31 Ian. n. 1898.

Hârtie-monetă română	Cump.	9 46	vînd. 9 51
Lire turcești	—	10 65	10 70
„ „ Imperiali	—	9 85	9 90
Ruble rusești 100 a	—	12 75	12 8 —
Galbeni	—	5 61	5 66
Napoleon-d'ori	—	9 48	9 58
100 Marce germane	—	58 50	58 85

Bursa de Budapesta.

Din 29 Ianuarie n. 1897.

Renta de aur ung. 6%	—	—
„ „ „ 4%	—	—
„ „ val. cor. 4%	—	100 25
Imprumutul căilor ferate ung.	—	121 50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (I-a emisiune)	—	122 50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (II-a emisiune)	—	102 —
Bonuri rurale ung.	—	98 —
„ „ croate-slavone	—	99 —
Obligațiunile desp. regalilor	—	101 50
Imprumut cu premiu ung.	—	156 —
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	—	140 —
Renta de hârtie austriacă	—	102 50
„ „ de argint austriacă	—	102 25
„ „ de aur austriacă	—	123 50
Losuri austriace din 1860	—	160 50
Acțiunile băncii austro-ungare	—	955 —
„ „ de credit ung.	—	—
„ „ de credit austr.	—	—
Scrieri fonciare ale institutului de credit și economii „Albina”	—	102 —
Argintul	—	5 70
Galbeni împărătești	—	5 67
Napoleon-d'ori	—	9 51
Mărci 100 imp. germane	—	58 75
London 10 Livres sterlingi	—	119 95

Bursa de Viena

Din 29 Ianuarie n. 1897.

Renta de aur 6%	—	—
„ „ „ 4%	—	122 20
Renta ung. v. c. 4%	—	100 —
Imprumutul căilor ferate ung.	—	122 —
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (I-a emisiune)	—	101 75
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (II-a emisiune)	—	121 60
Bonuri rurale ung.	—	98 —
„ „ croate-slavone	—	199 —
Imprumut cu premiu ung.	—	156 —
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	—	150 —
Renta de hârtie austriacă	—	102 45
„ „ argint austriacă	—	101 80
„ „ aur austriacă	—	123 30
Losuri austriace din 1860	—	160 25
Acțiunile băncii austro-ungare	—	955 —
„ „ de credit ung.	—	—
„ „ de credit austr.	—	—
Argintul	—	5 70
Galbeni împărătești	—	5 68
Napoleon-d'ori	—	9 53
Mărci 100 imp. germane	—	58 82
London 10 Livres sterlingi	—	120 —

Bursa de București.

Din 17 Ianuarie v. — 4 ore p. m.	Cassa
Renta rom. per 1875 5%	100
Renta română amort. 5%	97
Renta (Schuldverschreib)	99
Oblig. de stat C. F. R. 6%	—
Renta rom. Rural. conv. 6%	100
Imprumutul municipal 5%	97
Scriisuri func. rurale 5%	—
Idem urbane " 7%	—
" " 6%	102
" " 5%	87
Banca Națională (100 lei vârs. intr.)	1488
Soc. Dacia-Rom. (250 lei vârs.)	420
Soc. de Asig. Nat. (200 lei vârs.)	467
Soc. rom. de reasig.	118
Soc. rom. de con. (250 lei vârs.)	106
Oblig. Cassei Pensiunilor	280
Agio	—

„ARIEȘANA“

instituit de credit și economii, societate pe acțiuni în Turda.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „Arieșana“, societate pe acțiuni se invită conform §. 17 al statutelor societății la a

XII-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Turda, la 26 Februarie st. n. 1898, după amiază la 2 ore, în localitatea institutului.

Agendele adunării vor fi:

1. Raportul direcțiunii despre rezultatul anului de gestiune 1897.
2. Raportul comitetului de supraveghere.
3. Decidere asupra conturilor anuale și asupra împărțirii profitului curat.
4. Sortirea alor 3 membri din direcțiune, și alegerea alor 4 membri, 2 în locul celor decedați și 2 în locul celor abziși (§. 32 din statute).
5. Alegerea comitetului de revidare pe un period de 3 ani (§. 42 din statute).
6. Fixarea marcelor de prezență pe anul curent.
7. Eventuale propuneri în cadrul statutelor.
8. Alegerea alor 3 acționari pentru verificarea procesului verbal al adunării generale.

Domnii acționari, cari în sensul §. 19 din statutele societății doresc a participa la adunare în persoană ori prin plenipotențiat, sunt poțitiți, a-și depune acțiunile și eventualele documente de plenipotență la cassa institutului cel mult până în 25 Februarie 1898.

Turda, 27 Ianuarie 1898.

[385] 1—1

Direcțiunea.

Încheierea socotelilor institutului de credit și economii, societate pe acțiuni „Arieșana“ din Turda, pe anul 1897.

Activa.	Contul bilanț.		Pasiva.		
Cassa în numerar	2697	57	Capital	80000	—
Escompt	99616	10	Depuneri spre fructificare	94485	44
Escompt hipotecar	30376	71	Fond de rezervă	16816	05
Împrumut pe ipotecă	82464	03	Fond de pensuni	2255	53
Obligații cu cav.	357	—	Cambii reescomptate	55252	46
Efecte	2114	35	Creditori (prodiversi)	2269	72
Mobilier	163.32		Dividende neridicate	141	60
10% amortisare	16.33	146	Tantiemă neridicată	8	52
Chirie (anticipată)		100	Interese anticipate pro 1898	610	92
Anticipații		1274	Profit curat	7389	86
Realități		34553			
Inter. restante și alte conturi debitoare		5524			
	269225	10		259225	10

Eșite.		Contul profit și pierdere.		Întrate.	
Interese pentru depuneri spre fruct.	4381 05	Interese dela cambii	9595 23		
Interese pentru reescompt	3187 88	" " hipotecă	6225 28		
Interese pentru fond de rezervă	571 79	" " obligații	26 69		
" " " pensuni	84 72	" " depuneri proprii	108 32		
Chirie	212 66	" " întârziare	2169 16		
Mobilier 10% amortisare	16 33	Provisiune	3842 50		
Porto	53 05	Competință de scris	275 91		
Spese	288 80	Venitul caselor	804 17		
Dare	2014 53				
Salare	3015 26				
Remuneratii	3 —				
Relut de cuartir	60 —				
Marce de prezență	133 —				
Competența erarială	635 33				
Profit net.	7389 86				
	22047 26			22047 26	

Turda, 31 Decembrie 1897.

I. Vlăduțiu m. p., George Boldea m. p., Alexandru Gaia m. p.,
director executiv. cassar. comptabil.

Direcțiunea:

Ioan Mesaroș m. p. Dr. G. Popescu m. p. I. C. Vlăduțiu m. p. Gregoriu Popu m. p.
Alex. Romanțan m. p. Todor Chioresan m. p. Vasilescu Ioan m. p.

Comisiunea de revisiune:

Simion Pop m. p. Nicolae Solomon m. p. Bölöni István m. p.
Petrus Iacobescu m. p. Jelinek Henrich m. p.

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.

Toate scrierile profesorului Dr. Weigand despre Români

se găsesc de vânzare la „Librăria“ noastră cu prețurile originale. Astfel:

1. „Die Aromunen“, (Macedo-Români).
Vol. I. „Land und Leute“, cuprinde descrierea călătoriei profesorului Weigand pe la Români din Macedonia, interesantă pentru ori-care Român, care se interesează de frații săi. O lectură atrăgătoare și pentru nespecialiști. Volumul de 334 pag., cu 9 ilustrațiuni frumoase și cea mai perfectă carte etnografică costă fl. 6.20
Vol. II. (Volkslitteratur), cuprinde literatura populară, versuri și povești, cu traducerea germană și un lexicon, 386 pag., costă fl. 5.—
2. „Vlach-Meglen“, o cercetare etnografică-filologică; volum de 80 pag., cu 4 ilustrațiuni, fototipie, costă fl. 2.25
3. „Die Sprache der Olympe-Wallachen“, cu o introducere despre popor, volum de 144 pag., costă fl. 1.85
4. „Raportele anuale despre seminarul filologic român din Lipsca“, conținând lucrările dlui profesor Weigand și ale elevilor săi despre Români:
„Primul raport“, (1894) de 157 pag. costă fl. 1.85
„Al doilea raport“, (1895) de 224 pag. costă 2.80
„Al treilea raport“, (1896) de 332 pag. costă 3.80
Cartea de sub nrul 1, vol. I. e pentru toți Românii inteligenți; celelalte se recomandă bărbatilor de specialitate. Toate sunt scrise de sine înțeles, în limba germană.

Librăria „Tipografiei“, societate pe acțiuni.

Pentru „Tipografia“, societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

CARTEA DUREREI

care foarte potrivit s'ar pute numi

CARTEA**MÂNGĂIEREI**

nu se mai află de vânzare decât în număr restrins de exemplare

elegant compactate!

Un exemplar costă 1 fl. 50 + 5 cr. porto.

Se poate folosi și ca carte de rugăciuni.

Această carte a fost recomandată de cătră Exc. Sa Metropolitul Victor Mihail de Apșa printr'un circular special.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

A eșit de sub tipar:

Însoțirile de credit

împreunate cu

Însoțiri de consum, de vânzare, de vițeri, de lăptări etc. și instrucțiunile trebuincioase.

Îndreptare practică

pentru

înființarea și conducerea de astfel de însoțiri

de

F. W. RAIFFEISEN.

Edițiunea a V-a.

Traducere autorizată de

Dr. Aurel Brote,

directorul băncii gen. de asigurare m. „Transilvania“

EDITURA

„Reuniunii rom. de agricultură din comitatul Sibului“
(280 pagini mari).

Cartea costă 80 cr. (cu porto postal 90 cr. recomandată 1 fl.) și se poate cumpăra dela

„Tipografia“,

soc. pe acțiuni în Sibiu.

Tocmai a apărut și se a'ă de vânzare la „Tipografia“, soc. pe acțiuni în Sibiu:

CESTIUNEA NAȚIONALITĂȚILOR

și

MODURILE SOLUȚIUNII SALE

în

UNGARIA

DE

AUREL C. POPOVICI.

Prețul 50 cr v. a.

cu trimitere postală 55 cr. v. a.

A apărut la

„Tipografia“, soc. pe acțiuni în Sibiu

Cartea**Stuparilor****săteni**

de

Romul Simu, învățător.

Cu mai multe ilustrațiuni în text.

Editura și proprietatea

„Reuniunii rom. de agricultură din comitatul Sibului“

Prețul 35 cr. plus portul postal.

Reuniunea agricolă prin edarea acestei cărți folositoare a umplut un gol adânc simțit în literatura stupăritului. Broșura este scrisă de un fruntaș învățător, stupar priceput. Ea tractează pe scurt tot de ce are trebuință un stupar. Se recomandă cu deosebire ca premii pentru școlile noastre de tot soiul.

Se vinde la

„Tipografia“,

societate pe acțiuni în Sibiu.

„SENTINELA“, instituit de economii și credit ca societate pe acțiuni.

Activa.	Bilanț cu 31 Decembrie 1897 (Anul II.)	Pasiva.	
Cassa în numerar	fl. 2003.55	Capital de acții: 800 acții à fl. 50.—	fl. 40000.—
Cambii în portofoliu	61454.36	Depuneri spre fructificare	32451.84
Împrumuturi hipotecare	5089.—	Fondul de rezervă	1546.32
Avansuri pe efecte	999.—	Fondul de rezervă disp.	20.64
Efecte proprii	72.—	Fondul cult. filantropic	27.—
Mobilier după amortisare de fl. 57.83	540.97	Fondul de pensuni	57.60
Diverse conturi debitoare	3227.55	Dividende neridicate	80.07
Interese restante	55.54	Tantieme	9.03
Capital de acții neversat	8203.78	Interese trans. anticip.	1910.70
		Diverse conturi creditoare	415.46
		Profit net	51 0.09
	fl. 81608.75		fl. 81608.75

Satul-nou, în 31 Decembrie 1897.

[365] 2—2

Direcțiunea.

În atențiunea cumpărătorilor de cărți.

Mulți dintre onorații noștri cărturari ne cer ca să le trimitem câte o carte, ori două, cu rambursă (Postnachnahme — utănvét). În interesul bine priceput al publicului ne luăm voe a face atenți la marile spese împreunate cu acest fel de comande. O carte cumpărată pe această cale costă totdeauna cu 25—30 cr. mai mult, decât dacă se trimite prețul cărții înainte printr'o assignație postală.

Rugăm deci pe toți cei-ce fac comande de cărți, al căror preț îl pot ușor afla, ca în propriul lor interes să trimeată banii înainte și să nu întrebunțeze felul de comandă cu ramburse, așa de păgubitor pentru public.

La comande, pe lângă prețul cărții se se adaugă și porto postal pentru trimiterea sub bandă. ear' dacă vor să fie și mai siguri, și taxa de recomandare, care este totdeauna 10 cr.

Librăria „Tipografiei“,
soc. pe acțiuni, Sibiu.

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.

A eșit de sub tipar:

Călințarul Poporului

pe anul comun

1898.

Anul XIII.

SIBIU.

Editura și tiparul „Tipografiei“, societate pe acțiuni.

Prețul 20 cr., cu trimiterea pe postă 25 cr.

Prețul 20 cr., cu trimiterea pe postă 25 cr.

Cu șese ilustrațiuni!

Cuprinsul: Călințarul astronomic și bisericesc, cu povețe economice pe fiecare lună. — Cronologie pe anul 1897. — Genealogia domnitorilor europeni. — Posta. — Correspondența telegrafică. — Raportul între măsurile nouă și vechi. — Scara timbreilor. — Autoritățile bisericești române din Ungaria și Transilvania. — George Coșbuc (schită literară): „Nunta Zamferei“, „Noi vrem pământ“, „Murșul și Oltul“ (povești din popor), „Numai una!“ (poesie), „Sălcia și poplul“ (legendă din popor), „Rugămintea din urmă“ (poesii) și alte „Poesii scurte“. — „Glume“. — „Mântuirea steagului“ (schită istorică) de Petru Vancu. — Ioan Creangă (schită literară cu portret): „Poveștea unui om leneș“ și „Olteneii din Iași“, „Rosiri, zicători, cuvinte“. — Th. D. Șperanță (schită și două anecdote): „Mama Ungurului“, „Jidani și hoții“. — George Pop de Băsești (biografia cu portret). — „Cât de lungă s'ă fie ziua, tot vine noaptea“, de doamna Columb. — „Castelul din Carpați“ (schită bibliografică) de Jules Verne. — „Răvașul nostru“, cronică întâmplărilor de peste an, de Ioan Scurtu cu următoarele porirete intercalate în text: Iosif St. Șulufiu, Ioan Hannia, Dr. C. Lueger. — Economie: „Despre dări și termine“, „Asigurarea contra focului și grindinei“, „Întinerirea pomilor“, „Povețe“. — „Tirgurile din Ungaria și Transilvania“. — „Tirgurile din Bucovina“. — „Tirgurile (băiețurile) principale din România“. — „Inserate“.

Prețul 20 cr., cu trimiterea pe postă 25 cr.

pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.